

"El PP vol decidir què ha

Des del 1996, Josep Xavier Hernández i Moreno (Almazán, Sòria, 1946) és conseller d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya. Aquest dirigent d'Unió Democràtica de Catalunya és llicenciat en psicologia, ha estat mestre d'escola i psicòleg de presons.

Un informe del ministeri d'Educació situa la qualitat de l'ensenyament a Catalunya per sota la mitjana espanyola. Com ho valora?

—Abans de la reforma hi havia un sistema educatiu que tenia els seus valors però que es va demostrar que no era prou útil. Era un sistema que en els alumnes de catorze anys provocava entre un 30 i un 33% de fracàs escolar. Es va arribar a la conclusió de posar en marxa una reforma ambiciosa, que no pot donar els resultats en un sol dia, en especial, perquè és molt profunda. L'any 1997, el primer any d'implantació generalitzada del primer curs de secundària, el ministeri posa en marxa aquest estudi, els resultats del qual s'acaben de donar ara. Les proves fetes corresponen a alumnes de catorze i setze anys que han seguit l'antic sistema educatiu. Si el que va malament és el sistema que teníem abans, que era envellit i no funcionava, això ja ho sabem!

Per tant, aquesta enquesta el que fa és refermar d'una manera incorrecta, perquè és molt simple, alguns problemes, que provenen sobretot del sistema educatiu anterior i que tracten d'eliminar el nou sistema. Si el nou sistema és una millora o no, ja ho veurem. Però en tot cas, el nou sistema educatiu es va pensar per eliminar els dèficits del sistema anterior.

—Però en aquestes dades, encara que siguin del sistema anterior, els estudiants catalans estan per sota de la mitjana estatal. És cert?

—Catalunya, segons aquestes proves concretes, està lleugerament per sota de la mitjana estatal, però el primer que hem de veure és si això és o no preocupant i quins són els objectius de la nostra educació, una de les preguntes que feia el qüestionari mesurava la velocitat lectora. Cal mirar si això és o no significatiu d'allò que volem o si, com deia un catedràtic de pedagogia l'altre dia, el que més ens interessa és que els alumnes estiguin oberts mentalment a més realitats i assumeixin més bé els processos d'aprenentatge, és a dir, que apren-

guin més a aprendre. Amb això, no vull menystenir l'enquesta sinó qüestionar el fet de treure, d'unes dades que són molt simples, unes conclusions precipitades sobre el sistema educatiu en general i, encara menys, sobre la reforma que acaba de començar.

—Per què creu que s'ha generat tanta polèmica, creu que és un informe amb intencionalitat política?

—Amb intencionalitat o sense, es veu una desconfiança inicial del PP cap a la reforma. A més a més, els ciutadans tenim la pell fina pel que fa a tots els temes educatius. I és normal, ja que estem fent un

esforç molt important per tirar endavant una reforma educativa que a tothom li comporta il·lusions, però també neguits i interrogants. Per tant, és fàcil que es produeixin manifestacions i opinions precipitades, amb un eco social desmesurat.

Però si quan escoltem els tècnics en educació, ens diuen que encara no és el moment per treure conclusions, perquè podem equivocar-nos molt. També diuen que la puntuació no és de màxima nota, però tampoc no és pessima.

—Hi ha qui diu que darrere l'informe del ministeri hi ha la intenció de desprestigiar l'escola pública.

—Com deia, detecto que hi ha una desconfiança bàsica del PP en relació a la reforma, cosa legítima, però crec que s'equivoquen. Llavors surten amb la proposta de reformar les humanitats. Significa millorar-les? No. El govern de Madrid pretén decidir què han d'estudiar els fills dels catalans. Això no és voler reformar les humanitats,

sinó fer un nou repartiment de poder en relació a l'educació. Jo dic al ministeri que posin en marxa aquestes idees a les comunitats autònomes on governen. Però per què aquesta mania d'imposar als altres aquestes idees? Quan nosaltres fem a Catalunya les coses que fem, ha de ser la societat catalana qui ha de dir si fem o no les coses ben fetes, perquè afecta els fills dels catalans. Per què ha de ser

"Si la ministra vol reformar la LOGSE que presenti una proposta al Congrés i si té majoria que ho faci. Si no, que s'aguanti perquè aquest país és democràtic i funciona per majories. El que no pot ser és intentar reformar per la porta del darrere."

n d'estudiar els catalans"

RICARD CUGAT

des de Madrid des d'on s'imposi un determinat model a un altre territori?

Ara proposen de separar els alumnes per grups, segons els llestos i els que no són tant. Això és tornar al batxillerat antic. Detecto senyals continuats del govern del PP de voler canviar la reforma sense reformar-la. Si la ministra vol reformar la LOGSE, que presenti una proposta al Congrés dels Diputats i si té majoria, que ho faci. Si no, que s'aguanti, perquè aquest país és democràtic i funciona per majories. El que no pot ser és intentar reformar la casa del veí per la porta del darrere.

—Quin creu que és l'objectiu que persegueix el govern del PP amb tot això?

—Hi ha un gran interès d'augmentar encara més l'intervencionisme del govern de l'estat en matèria educativa. També hi ha un retorn a la pedagogia clàssica, als continguts. És a dir, prioritzen la dada per sobre d'un coneixement més crític i interpretatiu. L'important és aprendre de manera que estiguem preparats per a adaptar-nos als canvis dels nous temps, no solament dades. Això no significa que la memòria no hagi de tenir presència, però la base és l'habilitat de poder afrontar els nous coneixements.

—La ministra Esperanza Aguirre deia que les dades de l'estudi li donen la raó en la polèmica del decret d'humanitats...

—Sí. D'això se'n diu escombrar cap a casa. No tinc cap interès a barallar-me amb la ministra. Però és d'una evidència supina que no tenen res a veure els resultats d'aquest estudi amb la necessitat de reformar la LOGSE.

—Hi ha una comissió en marxa per estudiar la reforma de les humanitats, en la qual el govern català ha decidit participar-hi. Tenint competències plenes en ensenyament, no és un contrasentit participar-hi?

—L'informe d'aquesta comissió no serà vinculant. No ho pot ser legalment, és impossible. No pot ser que una comissió formada per persones assignades pels consellers d'ensenyament tinguin la capacitat de substituir els òrgans de govern elegits democràticament per un país. Es tracta d'un grup de treball. Per tant, és una comissió integrada per persones que no representen a ningú, que només reflexionen sobre el tema i emeten un dictamen per a fer una discussió molt més àmplia.

—L'estudi del ministeri diu també que els alumnes catalans tenen deficiències en el coneixement de la

"Hi ha un gran interès d'augmentar encara més l'intervencionisme de l'estat en matèria educativa."

"L'informe de la comissió d'humanitats no serà vinculant."

llengua i la cultura castellanés. Aquest fet ha estat aprofitat per alguns sectors per reobrir el debat sobre la immersió...

—A Catalunya, els nostres nens saben català i castellà. Poden millorar, i ho intentarem, els nivells, però estan molt per sobre d'altres comunitats monolingües. Però a més a més, a partir dels vuit anys, totes les escoles de Catalunya ofereixen l'anglès com a primera llengua estrangera i a partir dels dotze anys, una segona. No és per estar cofoi, però Déu n'hi do, no, amb els mals resultats! Ho dic amb un to de clara ironia, perquè criticar la immersió amb aquests arguments, em sembla una clara manipulació.

—Les crítiques que fan determinats sectors polítics a la immersió tenen algun reflex entre els pares dels alumnes?

—No, i el que no podem fer és que, si alguna persona concreta, des de llocs polítics marginals, diu quatre coses que no tenen cap valor, sigui interpretada com l'existència de queixes. Hi ha 1.059.000 alumnes. Només cal tenir ulls i orelles per saber que és un tema que no provoca queixes, sinó tot el contrari, és un fet volgut majoritàriament. A més, la immersió ha permès que existeixi un model d'escola sense cap divisió, com la mateixa societat, per raó de llengua.

—S'han destinat prou recursos a l'ESO per aplicar-la correctament?

—Hi ha prou recursos sense que en sobrin. Crec que tirem cap endavant amb un nivell de qualitat. Això no vol dir que tot estigui resolt al cent per cent. La reforma té un calendari que encara no s'ha acabat.

—Un altre dels reptes de l'ensenyament a Catalunya és rebre i integrar les onades immigratòries.

RICARD CUGAT

En alguns llocs s'ha acordat una política de repartiment d'aquests col·lectius per evitar la creació de guetos, però la conselleria ha topat amb alguns problemes a centres privats concertats de Girona...

—Primer de tot, davant la llei no hi ha diferències de raça. No es fa cap distinció en aquest terreny a l'hora que els pares puguin triar escola. Nosaltres el que fem és promoure i facilitar mesures actives i voluntàries d'integració. Això és molt diferent a repartir des d'un despatx els immigrants! Perquè, quins serien els criteris que s'utilitzarien? Només els immigrants magribins, o els de raça negra? Això no pot ser. Pensem que és positiu, tant per a la societat catalana com per a les persones que arriben de nou, tot el que sigui integrar-se. Però la integració no es pot fer a la força, conculcant els drets d'un col·lectiu concret.

—A Osona s'han aconseguit acords en aquest terreny, en canvi, a Girona hi ha hagut alguns problemes...

—A Osona, s'han aconseguit uns acords que esperem que vagin molt bé, i en el cas de Girona, se n'estan buscant uns altres, que han de seguir els seus propis camins. Però no es poden simplificar les coses, perquè sota la disfressa de la integració, i en ocasions des de la ignorància i la bona voluntat, es fan propostes que divideixen la ciutadania segons criteris de raça i de classe. Això és molt perillós. Crec que hem d'anar amb molta cura. Hi ha un principi que ens ha de regir sempre: les discriminacions positives no es poden fer conculcant els drets d'aquella persona que es pretén ajudar.

Pere Martí / Enric Rimbau

Avatars de la fosca

Jaume Rosselló i Mir

El llibre de Jaume Rosselló, inserit dins el concepte més pur de poesia lírica, intenta treure de les seues pròpies vivències un material comunicatiu que, sense teatralitat, ens endinse en l'home, el dolor i les cronologies.

Di7 Edició
"Veus baixes", 5

Els castells catalans

De la reimpressió en curs d'aquesta obra clàssica que documenta exhaustivament cadascun dels castells catalans, acaba d'aparèixer el volum V, que comprèn les comarques del Ripollès, l'Anoia, el Bages i el Berguedà.

Volums disponibles: I, II, III, IV i V

R. Dalmau, editor

L'autèntica

Saul Bellow

Criat en un orfenat, Harry Trellman és un home desarrelat. La coneixença del vell multimilionari Sigmund Adletsky l'enriquirà amb el valor de l'amistat i li donarà força per retrobar, al cap de quaranta anys, l'amor de joventut.

Edicions 62
"El Balanci", 319